

The book cover features a vibrant background with a gradient from orange to yellow. A bright sunburst or starburst effect is centered in the upper right, with rays extending across the sky. In the lower left, a black silhouette of a woman stands on a dark, jagged horizon line, her arms raised in a gesture of triumph or empowerment. The overall mood is one of hope and progress.

SOCIO-ECONOMIC INDICATORS AND WOMEN EMPOWERMENT

**Dr. Bharati Hiremath
Dr. R. Gopalraju**

COLLEGE BOOK HOUSE

Socio-Economic Indicators and Women Empowerment - by. Dr. Bharati & Dr. R. Gopalraju

Published by : COLLEGE BOOK HOUSE

Publishers & Distributors

**No. 3, 1st Floor, M.N. Complex,
Jnanabharathi Road, Nagarabhavi,
Bangalore - 560 072. INDIA**

Ph : 080-2321 3560, 2272 9061

E-mail : cbhd2001@yahoo.co.in

Year of Publication : 2013

© 2013

ISBN No. : ISBN 978-93-819790-7-5

Edited : Dr. Bharati & Dr. R. Gopalraju

All rights reserved

Pages : 210 + viii

MRP. Rs. : 995-00

Cover Page : Channappa M. Chakrasali

Typesetting : Swarnalipi Creations, Bangalore - 40.

Printed at : Divya Prints, Bangalore - 79.

No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording, or any information storage and retrieval system, without permission in writing from the publisher.

LIST OF CONTRIBUTORS

- Mrs. Anuradha.S, Teacher fellow, Gandhian Studies, University of Mysore, Mysore.
- Mr. B. Narashimaswamy, Teacher fellow, Gandhian Studies University of Mysore, Mysore.
- Mr. C.K.Puttaswamy, Assistant Professor, Dept of Communication and Journalism, University of Mysore, Mysore.
- Shivanand Nari, Assistant Professor, Dept of Economics, Maharaja's College, Mysore.
- Mrs. Hemalatha. R. Guest Faculty, Dept of Communication and Journalism, University of Mysore, Mysore.
- Dr. Chandrashekar.B.S, Assistant Professor, Department of Economics and Co-operation, Maharajas College, University of Mysore, Mysore.
- Dr. Rekha K. Jadhav, Assistant Professor, Department of Sociology, Maharajas College University of Mysore, Mysore.
- Mr. Girisha V.J, Research Scholar, Dept. of Sociology, University of Mysore, Mysore.
- Dr.G.H.Nagaraju Associate Professor, Dept. of Political Science and Public Administration, Maharajas College, University of Mysore.
- Mr. Jagadish Babu, Research Scholar, Gandhian Studies, University of Mysore, Mysore.
- Mr. K. S. Govindaraju, Faculty of Political Science, Maharaja College, University of Mysore, Mysore.
- Dr.R.D. Mohanakumar. Research Scholar, Dept of Sociology, Maharaja's College University of Mysore Mysore-6.
- Dr. R. Gopalaraju. Associate Professor Dept of Sociology, Maharajas College, University of Mysore, Mysore -6
- Mr.P.Shivalingappa Associate Professor and Head of the Dept. of Sociology, S.J.M College Chitradurga.

LOCAL SELF GOVERNMENT AND WOMEN EMPOWERMENT – A STUDY

- Jagadish Babu,

Introduction

Panchayat Raj Institutions in India are outcome of natural groupings and associations. Rural local governments existed during the Indus Valley civilization and there has been no historical continuity of Panchayat Raj in India. The British India was ruled by a centralized system. After Independence the constituent Assembly set up two committees, one to draw up the union constitution and the second constituted was Provincial committee, in neither of these committees, any mention was made of Panchayat reflecting Gandhian ideals.

It was largely through the initiative of late KSanthanam, who always stood for economic and financial decentralization of powers the resolution on Panchayat Raj was moved in the Constituent Assembly. There was an all-round criticism of over-centralization and denial of village government. It was thus village panchayat found its way into Directive Principles of state policy of the constitution. Article 40 of the constitution reads "The State shall take steps to organize village panchayats and endow them with such powers and authority as may be necessary to enable to function as local self government".

The Balwant Rai Mehta Committee (1957) and Ashok Mehta committee (1978) recommended for nominal representation to women in the form of two representatives in each elected body of the PRIs. It was further stated that if no women came forward to become a representative women

ISSN 2249 - 5754 VIJNANA KANNADA (PRINT)

ವಿಜ್ಞಾನ ಕನ್ನಡ-10

VIJNANA KANNADA-10

10ನೇ ಕನ್ನಡ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಮ್ಮೇಳನ

10th KANNADA VIJNANA SAMMELANA

ಕರ್ನಾಟಕ ಸೈನ್ಸ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ KARNATAKA SCIENCE CONGRESS

15-17, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2014 September 15-17, 2014

ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮೈಸೂರು

ನಡವಳಿ

ಸ್ವದೇಶಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಅಂದೋಲನ-ಕರ್ನಾಟಕ

SWADESHI VIJNANA ANDOLANA-KARNATAKA

"Swadeshi Sadan", Guru Narayana Vidya Vihar, Hebbal, Bengaluru-560 024

Telefax:- 080 23258719 Ph: 23258777; e-mail: svak@svakarnataka.com ; vasu@svakarnataka.com

Sponsored by

DST, New Delhi, KSOU, Mysore, University of Mysore, Infosys Foundation & Universities in Karnataka

Juwonosudarsono, National defence institute.

6. Robert Dahal (1995) Democracy and its Critics. Quoted offer the police edition Crakow: Zonak.

7. "ಯಾವ ಮಾಹಿತಿ? ಯಾರ ಹಕ್ಕು?", ಲೇಕಕರು ವೈ.ಜಿ. ಮುರುಘದರ,

ಅಭಿವ ಪ್ರಕಾಶನ - 2011

8. "ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತಲ್ಲಣಗಳು" ಲೇಖಕರು ಗಂಗಾಧರ ಕುಷ್ಟಲ ತ್ರಿಸ್ವರ್ಣ್
ಆಫ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾಶನ - 2011.

9. "ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು" ಡಾ. ಎಂ.ಪಿ. ಭುವನೇಶ್ವರ ಪ್ರಸಾದ - 2007.

ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಬಲೀಕರಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಾಸನದ ಪಾತ್ರ

* ಜಗದೀಶ್ ಬಾಬು ಎಚ್.ಕೆ., ** ಶಕುಂತಲ ಸಿ., *** ಶಶಿಕುಮಾರ್ ಟಿ.ಪಿ.

*ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಡಳಿತ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ***ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮುಕ್ತ ಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು. **ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿ, ವೆಂಕಟಯ್ಯನ ಭತ್ತ, ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು "ಗೃಹಿಣಿಯರೆಂದೆ" ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಜ, ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಭುತ್ವ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವಿಕೆ, ಬಡತನ, ಅನಕ್ಷರತೆ, ಪುರುಷ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ, ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಸ್ವಂತಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಇವೆಲ್ಲವು ಕಾರಣಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಮನೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಪುರುಷರ ಅನುಯಾಯಿಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲು ಕಾರಣವಾದವು.

ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಮೇಲ್ಕಂಡಂತೆ ಹೇಗೆ ಶೋಷಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಪೂಜ್ಯಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಕಾರ "ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲಿ ಗೌರವಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ದೇವರು ನೆಲೆಸಿರುತ್ತಾನೆ" ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಮಾತುಗಳು ಭಾಷಣ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಣುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎದುರಾಗತೊಡಗಿತು. ಆದರೆ ಅವರ ನಿಜವಾದ ಸ್ಥಾನಮಾನ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನಾಚಿಸುವಂತಿದೆ. ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ಸ್ತ್ರೀಯ ಮೇಲಿನ ಶೋಷಣೆ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗಳು, ಇವಳನ್ನು ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಲುಪಿಸಿದೆ. ಇಂತಹ ಸ್ತ್ರೀಯ ಸಬಲೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಾಸನಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಲ್ಲದ ಎರಡೂ ಪ್ರಕಾರದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಅಂತಸ್ತಿನ ಬಗೆಗಿನ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ಈ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಭಾರತ ಚರಿತ್ರೆಯ ವಿಭಿನ್ನ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಅಂತಸ್ತಿನ ಬಗೆಗಿನ ವಾದ-ಪ್ರತಿವಾದಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿವೆ ಹಾಗೂ ಪುರುಷರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳು, ಪದ್ಧತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಂದ ಪ್ರಸಕ್ತ ಮಹಿಳೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ತಾರತಮ್ಯ ಮತ್ತು ಅಸಮಾನತೆಯ ಮೇಲೆ ಈ ಪ್ರಬಂಧ ಗಮನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿವೆ.

ಈ ಪ್ರಬಂಧವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಾಸನಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಬದಲಾವಣೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಗಮನಹರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಾಸನಗಳು ನಗರದ, ಶಿಕ್ಷಿತ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಣ್ಣ ಸಮೂಹದ ಬೇಡಿಕೆಯ ಫಲವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡವುಗಳು. ಇಂದಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂರಚನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಅಂತಸ್ತನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಲು ಸಮಾಜವನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿತಗೊಳಿಸುವ, ರೂಢಿಸುವ ಚಾರಿತ್ರಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಂಶಗಳು ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಿರುವ ಬಗೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಸಬಲೀಕರಿಸುವಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅವಳ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತುವಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಾಸನಗಳು ಎಷ್ಟು ಪಾತ್ರವಹಿಸಿವೆ. ಇವುಗಳ ಸಹಾಯ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನೆರವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಈ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಹಿಲಿಕೆ:- ಭಾರತ ದೇಶ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆದು 69 ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು, ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೇನು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಹಿಳೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ದೃಷ್ಟಿಯೇನೆಂದರೆ ಮದುವೆ, ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಸಂಸಾರ. ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಕುಟುಂಬದಿಂದಾಚೆಗೆ ಕುಲತು ಯೋಜಿಸುವ ಯಾವೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಅವಳದೇ ಆದ ವರ್ತುಲದಿಂದ ಜಿಂತಿಸುವುದು ಅನಾಥವಾಗಿತ್ತು ಅವಳನ್ನು ನಾಲ್ಕುಗೋಡೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಜಿವುಳಿ ಹಾಕುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವೇ ಜನರ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲತ್ತು.

ಶರೀರವೇ ಹೆಣ್ಣೆಗೊಂದು ಹೊರೆ, ಶತ್ರು, ಬಂಧನ, ಮಗಲಾಳಿ, ತಾಯಿಯಾಳಿ, ವಿಧವೆಯಾಳಿ, ಅಸಹಾಯಕ ಹೆಣ್ಣಾಳಿ ಅವಳು ಸಮಾನತೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಗುಲಿಯಾಳಿ "ಗೂಟಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದ ಹಸುವಿನ ಹಾರೆ" ಬೇರಲ್ಲೂ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ಜೀವನ ನಾಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

"ಯತ್ರ: ನಾರ್ಯಂತು ಪೂಜ್ಯಂತು, ರಮಂತ ತತ್ರ: ದೇವತಃ" ಅಂದರೆ

ಎಲ್ಲ ಸ್ತ್ರೀ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾಳೋ ಅಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳಿರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತಿದೆ. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಗೌರವಿಸುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತಲೂ ಅವಳನ್ನು ಕೀಳು ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ನೋಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಮೇಲೆ ಅವಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮೇಲೆ, ಅವಳ ಸುಂದರ ಭಾವನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅತಿಹೋರವಾದ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಅವಳನ್ನು ಶೋಷಿಸುವುದು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ, ಭ್ರೂಣಹತ್ಯೆ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಶುಹತ್ಯೆ, ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಕಿರುಕುಳ, ಅತ್ಯಾಚಾರ ಇತರಹದ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ನಲುಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ನಡುವೆ ಇವರನ್ನು ನೆಬಲೇಕಲಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಾಸನಗಳ ಫಾತ್ರ ಪ್ರಸ್ತುತ ಚರ್ಚೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ಈ ಶಾಸನಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸ್ತ್ರೀ ಮಾನಸಿಕತೆಯನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಇಂದು ಮಹಿಳೆ ಹೊರ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ನೋಡಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಈ ಸ್ತ್ರೀ ಜನ್ಮ ತನ್ನ ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದ

ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ಬಹಳ ಮೊದಲೇ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಚೌಲಮುಗ್ರಾ ಮರದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಕುಷ್ಠರೋಗಕ್ಕೆ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನೇ ಮೂಲವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ದಯಾಳು ಅರಸರು ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಬಡಜನರಿಗೆ ಉಚಿತ ಔಷಧೋಪಚಾರಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ತು. ಮನುಷ್ಯ ಪಶುಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕ್ರಿ.ಶ 5 ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಚೀನಾದ ಪ್ರವಾಸಿ ಫಾಹಿಯಾನ್ ದಯಾಳು ನಾಗರಿಕ ದೇಣಿಗೆಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಉಚಿತ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಮೂದಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಚೀನಿಯಾತ್ರಿಕ ಫಾಹಿಯಾನ್‌ನು ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತರು ಅಲ್ಲಿನ ರಾಜಧಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಡವ ಅಥವಾ ಸಹಾಯಕ ರೋಗಿಗಳು, ಅನಾಥರು, ವಿಧವೆಯರು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ಖಾಯಿಲೆಯನ್ನು ವಾಸವಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಖಾಯಿಲೆ ವಾಸಿಯಾದ ನಂತರ ಅವರು ರೋಗಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. 9

ದುರಾದ್ಯಷ್ಟ ಎಂದರೆ ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿವರಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಪಶು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಅಹಿಂಸಾ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಧಾಮಗಳನ್ನು ವಯಸ್ಸಾದ ರೋಗಿಷ್ಠ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಮನೆ ನಿರ್ಮಿಸುವುದನ್ನು ರಾಜರುಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕುದುರೆ ಮತ್ತು ಆನೆಗಳ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಕುಶಲ ಮತ್ತು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ವೃತ್ತಿ ಸದಸ್ಯರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ರಾಜನ ಆಸ್ತಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೇಡಿಕೆ ಇತ್ತು. ಉಪಸಂಹಾರ: ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುವಂತೆ ಖಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಗಣಿತ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಭೂಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಲೋಹಶಾಸ್ತ್ರ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಮೊದಲಾದ ವಿಜ್ಞಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅಸದೃಶ್ಯವಾದ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿ ಈ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಅರಬ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಯುರೋಪ್ ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಪಸರಿಸಿ ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ಅನೇಕ ಅವಿಷ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ನಾಂದಿಯಾಯಿತು. ಹಾಗಾಗಿ ಗುಪ್ತರ ಕಾಲವನ್ನು ಸುವರ್ಣ ಯುಗ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕ್ರಾಂತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಜ್ಞಾನದ ಕ್ರಾಂತಿಯು ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶಿತ ಗ್ರಂಥಗಳು

1. V.D.Mahajan, Ancient India -, P.No.275
2. A.L.Bhashyam Wonder that was India, Macmillan Publication London, P.No: 701.
3. ಆರ್.ಎಸ್.ಶರ್ಮ, ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತ II, ಪು.ಸಂ.223
4. V.D Mahajanm, Early History of India - P.507
5. Lunia B.N, Life and Culture Of Ancient India - P.219
6. A.L Bashyam, Wonder that was India - P.714
7. Dr.K.S.Behera, Dr. B.P.Saha, Ancient History of India, P.No.361
8. Journal of Medical Science - The Growth of Indian Medicine, P.913
9. V.D Mahajan, Ancient India - P.507

ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪಂಚಾಯತ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪಾತ್ರ

* ಅರುಣ್ ಆರ್. ** ಡಾ. ಜಿ.ಟಿ. ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ, *** ಜಗದೀಶ್ ಬಾಬು ಎಚ್.ಕೆ.

* ಸಂಶೋಧಕರು, ** ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ಮಾನಸಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು. *** ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಡಳಿತ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮುಕ್ತ ಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು.

ಪಂಚಾಯ್ತಿ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಹಂತವಿರುವ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯ್ತಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯ್ತಿ, ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯ್ತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ, ಅನುದಾನ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಮೂರುಹಂತದ ಪಂಚಾಯತ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಆಧರಿತವಾಗಿ 2009ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಚಿವರು ಮೂರುಹಂತದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತಳಮಟ್ಟದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೇ ಮೂಲ ಗುರಿಯಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಪದವಿದರರನ್ನು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮೂಲಕ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯ್ತಿಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯ ಮತ್ತು ಸದುದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳನ್ನು ಉನ್ನತ ದರ್ಜೆಗೆ ಏರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು. ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಅನುದಾನವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವುದು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆ, ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೌಹಾರ್ದ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕನಸು ನನಸು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪಾತ್ರ ಮಹತ್ವಯುತ, ಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಬಂಧವು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಬರುವ ಮುನ್ನ ಏನೆಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿದ್ದವು ಹಾಗೂ ಪಂಚಾಯಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನ್ಯೂನತೆಗಳು, ಅದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಗಳು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದ ನಂತರ ಇವರಿಂದಾಗ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಹಿನ್ನೆಲೆ : ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ದೇಶದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ನಮ್ಮದು.73ನೇ

ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ದೇಶನ ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ 40ನೇ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಕ ಪಂಚಾಯತ್ ಬಗೆಗಿನ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.1992, 73ನೇ

LIBRARIES BEYOND BORDERS: **INNOVATIVE TRENDS, ISSUES AND CHALLENGES** **IN KNOWLEDGE DISSEMINATION**

Editors

Prof. B. Ramesh Babu
Dr. D. Joyson Soundrarajan

Associate Editors

Dr. I. Azariah Jeba Kumar
Dr. R. Senthil Kumar

Department of Library Services
Christian Medical College, Vellore – 632004
Tamil Nadu, India

Proceedings of the International Conference on
**Libraries Beyond Borders: Innovative Trends, Issues and Challenges in
Knowledge Dissemination (ICLBB-2017)**

18 - 19 August, 2017

Organised by

Department of Library Services,
Christian Medical College, Vellore

In collaboration with

Library and Information Science Society for the Asia and the Pacific (LISSASPAC)

To Commemorate the 125th Birth Anniversary of Dr.S.R. Ranganathan,
Father of Library Science

Copyright @ 2017, Department of Library Services,
Christian Medical College, Vellore

Printed by
Today Printers
192 Bells Road
Chepauk, Chennai-5.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior written permission of the publisher.

Printed from the camera - ready copy provided by the editors.

ISBN: 978-93-81992-38-8

Published by Department of Library Services, Christian Medical College, Vellore

Printed in India

101. A Study on use of E - Resources by the Post Graduate Students in the Faculty of Agriculture, Annamalai University
D. Silambarasan & S. Manikandan 554-558
102. Usage of E - Resources among Faculty Members of Holy Cross College, Trichy
G. Kulandaimary 559-562
103. Information Seeking Behaviour of Social Science Researchers in Mysore University Library
H. K. Jagadeesh Babu & B. Niveditha 563-566
104. Use Patterns of Print Journals and E - Journals in Engineering College Libraries of North Coastal Andhra Pradesh
Prof. P. Bhaskara Rao, Dr. D. Usha Rani & Dr. Taddi Murali 567-571
105. Library usage of Women Students of Undergraduate and Postgraduate in an Arts & Science College in Tamilnadu : A Case Study
Thahira Naseeruddin 572-577
106. News Paper Reading Habits at Loyola Degree College (YSRR) Graduate Students, Pulivendula, Andhra Pradesh : A Case Study
M. Venkata Krishna Reddy & Chinnakonda Hari Mohan Reddy 578-581
107. Use of Electronic Information Resources in S. V. Engineering College, Tirupati : A Study
Dr. A. Omkar Murthy 582-587
108. Use of E-Resources by Medical Professionals: A Study of Vinayaka Mission's Medical College Libraries, Salem
Dr. A. Seeran, Dr. R. Kathirvel & A. Kavitha 588-590
109. Use of E - Resources among Students in Nandha College of Pharmacy, Erode
P. Agalya, P. Kalaiyarasi & M. Janani 591-595
110. Information Seeking Behaviour of Students in Vellalar College of Nursing : A Study
K. Krishnaveni, K.V.R. Malrvizhi & R. Vinothini 596-599
111. Information Seeking Behaviour and the use of Online Resources: An Overview
P. Jegan & Dr. M. Jayaprakash 600

SECTION - VI ICT APPLICATIONS IN LIBRARIES, NETWORKS AND CONSORTIA

112. Critical Study of Developing Knowledge Based Library Information System to Search Computerized Source Documents by User Ideas
W.H.S.D Wickramasinghe & K.K.N.M. Ranaweera 603-606

INFORMATION SEEKING BEHAVIOUR OF SOCIAL SCIENCE RESEARCHERS IN MYSORE UNIVERSITY LIBRARY

H. K. Jagadeesh Babu

Assistant Professor

Department of Public Administration
Karnataka State Open University
Muktagangothri, Mysuru - 570006.
E-mail: jagadeesh161@gmail.com

B. Niveditha

UGC – Junior Research Fellow

Department of Library and Information Science
University of Mysore, Manasagangothri,
Mysuru – 570006
E-mail: niveditha.jb@gmail.com

Introduction

Information is an imperative source for all human beings for living a prosperous life on the earth. Information is all around and is utilized in all walks of life right from purchasing a pin to writing a research article by the human beings irrespective of caste, creed, and gender, rich, poor, educated and uneducated. Thus the information helps against social imbalance. It is the supreme asset than all other movable and immovable asset that the people hold on earth. In the contemporary world people are valued as rich and poor not because of their assets; but they are valued as information rich and information poor. The information rich people are those who are highly skilled in identifying their information needs and apply seeking behaviours so as to access the information from both online and traditional resources successfully and satisfying their information needs. The information poor people are lacking in their skills in getting their information needs be satisfied.

Concept of information seeking behaviour

The emergence of the concept of information seeking behaviour can be understood by knowing the origin of User Studies, since the user studies cover users' characters, needs, and dependency and satisfaction level by nature.

According to Wilson (1994) the term 'User studies' covers a wide range of research areas in Information Science and which can be expanded to include parts of Computer Science, Communication Studies and other fields. Its associated terms are information seeking behaviour and information needs. These terms have diverse range of problem areas such as Bibliometrics, User Education, studies of Reading and Readership and Information Retrieval Design and Evaluation. At the initial stage, Ayres and McKinnie (1916) have conducted a library survey, which is the first trace of study in this direction. Information-seeking behaviour differs among user groups. University libraries must understand the information needs of teaching faculty, students and researchers in order to address their needs. This study explores the information-seeking behaviour of social science researchers in Mysore University Library.